

POSTANOWIENIE

W., dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Wołowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Piotr Remian

Protokolant: Kamila Cymerman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16.11.2017 r. w W.

sprawy z wniosku Prokuratury Rejonowej w Wołowie

przy udziale J. T.

o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego

postanawia:

I. oddalić wniosek;

II. koszty postępowania zaliczyć na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa w Wołowie wniosła o zobowiązanie J. T. do leczenia przeciwalkoholowego, wskazując że uczestnik ten nadużywa alkoholu, od którego jest uzależniony, pije ciągami, nie pracuje na stałe i jego zachowanie powoduje rozkład życia rodzinnego.

Uczestnik wniósł o oddalenie wniosku. Podniósł, iż od maja 2007 r. nie spożywa alkoholu.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy ustalono stan faktyczny:

J. T. ukończył 33 rok życia. Jest bezdzietnym kawalerem. Zamieszkuje z rodzicami w bloku wielorodzinnym, zajmując jeden z pokoi w 3 – pokojowym mieszkaniu. Dokłada się do budżetu domowego kwotą 600 zł w skali miesiąca. Pomaga w pracach domowych. Podejmuje się prac dorywczych w branży budowlanej. Pozostaje zarejestrowany w PUP w W. i otrzymuje zasiłek w kwocie 570 zł w skali miesiąca. Nie był karany sędownie. Nie był dotychczas leczony psychiatrycznie. W 2011 r. dobrowolnie uczestniczył na spotkaniach AA w W., ale terapię przerwał.

J. T. od ośmiu lat zaczął nadużywać alkoholu i jest od niego uzależniony. Spożywał alkohol sam, ale i z kolegami. P. głównie wódkę. Po spożyciu alkoholu zachowywał się spokojnie, nie wszczywał awantur. Pod wpływem alkoholu nie przejawiał zachowań agresywnych, nie był uciążliwy, kładł się spać. Po kilkudniowym spożywaniu alkoholu trafił do szpitala w związku z nadciśnieniem. W okresie 11 – 14 maja 2017 r. przebywał w szpitalu w związku z ostrym zapaleniem trzustki. Po opuszczeniu szpitala zaprzestał spożywania alkoholu.

Z opinii psychiatryczno - psychologicznej sporządzonej w sprawie wynika, iż J. T. jest osoba uzależnioną od alkoholu i wymaga leczenia odwykowego w warunkach (...) - tryb niestacjonarny. Pomimo stwierdzonych u uczestnika zaburzeń osobowości leczenie odwykowe może przynieść poprawę jego stanu zdrowia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, które należało uznać za w pełni wiarygodne i dające pełną możliwość czynienia na ich podstawie ustaleń faktycznych. Opinia biegłych psychiatry i psychologa została sporządzona przez specjalistów, odpowiada na postawione biegłym do zaopiniowania pytania i zagadnienie, wydana została po osobistym badaniu uczestnika i nie była przez niego kwestionowana.

Sąd odmówił wiary zeznaniom uczestnika, w części, w której kwestionował on swoje uzależnienie od alkoholu, gdyż zeznania te pozostają w sprzeczności z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym, w szczególności z opinią biegłych sądowych, w której jednoznacznie potwierdzono uzależnienie alkoholowe uczestnika. W pozostałej części zeznania J. T. były dla Sądu wiarygodne i stanowiły podstawę ustaleń faktycznych.

(dowód: zeznanie uczestnika J. T. – k. 41 a – 00:07:28 – 00:13:02; wywiad o uczestniku - k. 5-9; opinia psychiatryczno - psychologiczna - k. 23-25; wywiad kuratora sądowego - k. 35; informacja KP Policji w W. - k. 40)

W oparciu o ustalony stan faktyczny Sąd zważył, co następuje

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230, tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 70, poz. 473) ustanawia w przepisie art. 21 ust. 2 zasadę dobrowolności poddania się leczeniu przez osoby uzależnione od alkoholu, a jednocześnie dopuściła określone w niej wyjątki od powyższej zasady. Wyjątki te zostały podyktowane ważnymi względami społecznymi i dotyczą one osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny i które nie poddają się dobrowolnemu leczeniu. Stosownie do treści przepisu art. 26 ustawy takie osoby, jeżeli są uzależnione od alkoholu, można zobowiązać do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego, a o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu orzeka sąd (art. 25 ust. 2, art. 29). Nałożenie przez sąd obowiązku poddania się leczeniu stanowi wyjątek od zasady dobrowolności leczenia przewidzianej w art. 21 ust. 2 zdanie drugie ustawy. Postępowanie ma na celu ustalenie, czy w stosunku do osoby, której dotyczy, istnieją ustawowe przesłanki do poddania jej obowiązkowi leczenia, a w wypadku istnienia takich podstaw, czy leczenie to powinno mieć miejsce w stacjonarnym czy niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie są więc art. 24 i art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie, z którymi do poddania się leczeniu odwykowemu w warunkach stacjonarnych lub niestacjonarnych, zobowiązać można te osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu (...) zakłócają spokój porządek publiczny, po zasięgnięciu opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Zatem na gruncie tych przepisów należy stwierdzić, że zobowiązanie osoby do poddaniu się leczeniu odwykowemu konieczne jest spełnienie łącznie dwóch przesłanek. Pierwsza to nadużywanie alkoholu i uzależnienie od niego (przesłanka medyczna), druga to wystąpienie jednego z negatywnych zachowań opisanych w art. 24 ustawy (przesłanka społeczna). Wskazać należy zatem, iż do zastosowania przymusowego leczenia odwykowego wymagane jest łącznie zaistnienie tych dwóch przesłanek, które muszą występować w chwili orzekania co do istoty sprawy przez Sąd. Ciężar udowodnienia, że uczestnik nie tylko jest uzależniony od alkoholu w stopniu wymagającym leczenia, ale też że istnieje przesłanka społeczna, spoczywa – zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu, określoną art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. – na podmiocie składającym wniosek (postanowienie SO w Białymstoku z dnia 27.06.2014 r., II Ca 411/14).

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego można przyjąć, iż uczestnik postępowania jest osobą uzależnioną od alkoholu. Wniosek taki wynika z opinii sądowej psychiatryczno - psychologicznej z dnia 28.07.2017 r. Biegli wskazali na objawy występujące u uczestnika wskazujące na uzależnienie od alkoholu. Opinię tę Sąd uznał za wiarygodną i rzetelną. Uznać należy zatem, że spełniona została przesłanka medyczna w sprawie.

Zdaniem Sądu uczestnik postępowania swoim zachowaniem nie realizuje jednak przesłanek społecznych z art. 24 ustawy, których wystąpienie jest konieczne dla zobowiązania uczestnika do poddania się leczeniu odwykowemu. Wskazać należy, iż nie została wykazana przesłanka systematycznego zakłócania spokoju lub porządku publicznego. Nie było przeprowadzanych interwencji policji związanych z zachowaniem uczestnika po spożyciu alkoholu. Nie był karany sądownie. Nie można przyjąć także, by uczestnik postępowania uchylał się od pracy. Z akt sprawy wynika, że wykonuje prace dorywcze i jest zarejestrowany w urzędzie pracy. Dokłada się co miesiąc kwotą 600 zł do budżetu domowego. Przesłanka powodowania rozkładu życia rodzinnego przez uczestnika postępowania również w chwili obecnej nie istnieje. Uczestnik postępowania pomaga w pracach domowych. O poprawie relacji rodzinnych świadczy również to, iż matka uczestnika A. T., która wniosła o wszczęcie postępowania wobec syna skierowała pismo do Sądu o umorzenie postępowania (k.36). Powyższe okoliczności nie uzasadniają zatem konieczności nałożenia na uczestnika postępowania obowiązku leczenia odwykowego.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c.